

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Sonja Jerič

Emocionalna opora in druženje uporabnikov interneta

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Sonja Jerič
Mentorica: red. prof. dr. Valentina Hlebec

Emocionalna opora in druženje uporabnikov interneta

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

Emocionalna opora in druženje uporabnikov interneta

Naloga temelji na primerjavi emocionalne opore in druženja kot obliki socialne opore posameznika. Socialna opora vpliva na naše zadovoljstvo in kvaliteto življenja. Za raziskovanje socialne opore se največkrat uporablja analiza egocentričnih omrežij. Zanimajo nas glavni akterji v omrežju, ki nam nudijo določeno socialno oporo. Vrste opor so bile določene vnaprej, velikost in lastnosti omrežja pa so odvisne od posameznikove percepcije socialne opore. Podatki so bili zbrani preko spletne ankete RIS leta 2001. Teoretičnemu delu sledi empirični del, v katerem smo s pomočjo analize izmerili značilnosti omrežij emocionalne opore in druženja ter ju medsebojno primerjali. Najprej smo izmerili lastnosti egov, nato pa še lastnosti njegovih povezav s člani omrežja. Sestavo omrežja smo opazovali glede na odnose egov do njegovih alterjev. Ugotovili smo, da se odnosi v posameznih socialnih oporah razlikujejo in so odvisni od naših potreb po opori. Razlike v omrežjih so se pokazale kot statistično značilne, kar potrjuje dosedanja raziskovanja na tem področju.

Ključne besede: emocionalna opora, druženje, egocentrično omrežje.

Emotional support and social companionship of internet users

This thesis is based on comparison between emotional support and social companionship as forms of individual's social support. Social support influences on our happiness and quality of life. Analysis of ego-centered networks is mostly used for social support research. We are interested in main agents in the network who offer us a specific kind of social support. Different kinds of social support were determined in advance but the size and network characteristics depend on individual's perception of social support. Data was collected through the online survey RIS in year 2001. The theoretical part is followed by empirical one in which we have measured the network characteristics of emotional support and social companionship and compare them mutually. First we have measured the characteristics of egos and then the characteristics of connections between ego and his alters. The composition of the network was observed through the relationships between ego and his alters. We have found that the relationships vary in specific social supports and depend on our need for support. Differences in the network are proven to be statistically significant which confirms previous researches in this area.

Key words: emotional support, social companionship, ego-centered network.

KAZALO

1 UVOD	6
2 SOCIALNA OPORA.....	8
2.1 EMOCIONALNA OPORA IN DRUŽENJE.....	14
2.2 VIRI SOCIALNE OPORE	16
3 EGOCENTRIČNA OMREŽJA	18
4 ANKETNI VPRAŠANJI	23
4.1 HIPOTEZE	23
5 METODOLOGIJA.....	25
5.1 OPIS VZORCA.....	25
5.1.1 DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI ANKETIRANCEV	26
5.2 REZULTATI.....	26
6 SKLEP	33
LITERATURA	36
PRILOGE	39
Priloga A: Anketni vprašalnik NG3	39
Priloga B: Anketni vprašalnik NG4	45
Priloga C: Statistična analiza.....	51

Kazalo grafov in tabel:

Graf 5.1: Delež alterjev, ki nudijo določeno socialno oporo.	26
Tabela 5.1: Primerjava velikosti omrežja po različnih socialnih oporah.	27
Tabela 5.2: Primerjava bližine med oporama.....	28
Tabela 5.3: Primerjava dolžine poznanstva med oporama.....	28
Tabela 5.4: Primerjava spola alterjev med oporama.....	29
Tabela 5.5: Primerjava pomembnosti alterja med oporama.	30
Tabela 5.6: Primerjava pogostosti stikov med oporama.....	30

1 UVOD

Socialna opora je izredno pomembna komponenta našega življenja. Da lahko delujemo v družbi, potrebujemo ustrezne člane svojega omrežja, ki nam nudijo določeno vrsto socialne opore. Le z ustreznimi vezmi do svojih članov, ki nam zagotavljajo ustrezno pomoč, lahko nemoteno in kvalitetno delujemo v družbi. Določajo nas značilnosti naših omrežij, zato bomo le te opazovali pri respondentih, ki so odgovarjali na spletno anketo.

Da pa bi lahko preučili, kakšne so značilnosti egocentričnih omrežij respondentov in jih medsebojno primerjali, je potrebno pridobljene osebne podatke in podatke o njihovih članih omrežja ter medsebojnih povezavah ustrezno računalniško obdelati.

Cilj diplomskega dela je teoretično in empirično preučiti socialno oporo med uporabniki interneta. Poudarek je na nudenju emocionalne opore anketirancem in druženju preko njihovih socialnih relacij. Zanimajo nas, kakšne so značilnosti omrežja anketirancev, ki jim njihovi člani omrežja (alterji) zagotavljajo emocionalno oporo, in kakšne so značilnosti omrežja anketirancev, ki jim njihovi alterji zagotavljajo druženje ter razlike med obema omrežjema.

Uvodu diplomskega dela bo sledil teoretični del s predstavitvijo pomembnih izhodišč, empirični del s postavljenimi hipotezami, rezultati in zaključek. V teoretičnem delu bo predstavljena socialna opora, ki ji bo sledila omejitev na emocionalno oporo in druženje. Predstavljena so teoretična izhodišča in različne oblike socialne opore. Sledi razlaga egocentričnih omrežij in njegovih značilnosti. V empiričnem delu naloga je predstavljena metodologija z opisom vzorca in demografskimi značilnostmi anketirancev. Zastavljena so

hipotetična vprašanja, katera smo v nadaljevanju preverjali. Naloga se nadaljuje s predstavitvijo rezultatov na podlagi računalniške obdelave podatkov. Naloga je zaključena s sklepom, ki vsebuje pogloblitve ugotovitve odgovorov na zastavljena vprašanja.

2 SOCIALNA OPORA

Socialna opora se nanaša na medosebne odnose, pri katerih je v ospredju pomoč pri reševanju problemov, povezanih s krizami in stresnimi situacijami. Izmed prvih teoretikov je prav Durkheim (v Vaux 1988) tisti, ki je močno vplival na kasnejše raziskovanje socialne opore. V njegovi študiji o samomoru (1897/1951) je poudarjal pomen socialnih odnosov v kontekstu, da njihovo pomanjkanje poveča možnost samomora. Razrahljane socialne vezi z družino, skupnostjo, cerkvijo in pripadajoče razkrojene socialne vloge, kar predstavlja stanje anomije, vodijo k samomoru (Vaux 1988, 1–2).

Socialni odnosi, ki vplivajo na nadaljnje socialne vezi posameznika, se vzpostavijo zgodaj v otroštvu. Pomembnost odnosov med primarno družino in otrokom sta poudarila tudi Kahn in Antonucci (1980). Socialni odnosi izvirajo iz zgodnjega otroštva, povezanosti in potreb otroka. Odnosi se navadno začnejo z izmenjavo virov in so odvisni od recipročne izmenjave dajanja in dobivanja, posameznikove zgodovine in trenutnih alternativ. Socialni odnosi omogočajo nadaljnje psihično blagostanje (Kahn in Antonucci 1980).

Začetnike sistematičnega raziskovanja socialne opore, ki so izhajali predvsem iz emocionalnega vidika socialne opore, predstavljajo Caplan, Cassel in Cobb (v Vaux 1988). Cassel je izhajal iz dejstva, da je socialna opora predvsem pomembna za razumevanje bolezenskih stanj, povezanih s stresom. Stresno okolje, ki je posledica razrahljanih socialnih vezi, lahko poruši posameznikovo notranje ravnovesje in tako poveča njegovo dovzetnost za različne bolezni. Tu so pomembni predvsem posameznikovi najbližji in pomembni drugi, ki nudijo ključno emocionalno oporo. Stres in opora sta mnogokrat

tesno in kompleksno povezana, saj po eni strani stresni dogodki zmanjšajo oporo, po drugi pa povečujejo potrebo po tej opori. »Določena vez, še posebej to velja za najbližje vezi, je prav tako lahko vir opore, kot je tudi sama vir stresa« (Cassel v Vaux 1988, 6).

Tudi Caplan (v Vaux 1988, 6) je pripisoval velik pomen socialnim vezem posameznika, predvsem trajnosti in vzajemnosti odnosov. Opredelil je tri vrste opore, in sicer emocionalna, materialna in informacijska opora.

Cobb (v Vaux 1988, 7) je poudarjal recipročnost odnosov. Zanj naj bi socialna opora omogočala posamezniku, da je ljubljen, sprejet in spoštovan in da pripada sistemu komuniciranja in vzajernih obveznosti. Ti odnosi nadalje vplivajo na posameznikov občutek sreče in zadovoljstva z življenjem.

»Teoretiki so v svojih opredelitvah navajali različne vrste opore, sčasoma pa se je oblikoval relativen konsenz, po katerem oblike socialne opore lahko uvrstimo v štiri večje skupine:

- instrumentalna (tudi materialna) opora se nanaša na pomoč v materialnem smislu (npr. posojanje denarja, orodja, pomoč pri hišnih opravilih);
- informacijska opora se nanaša na informacije, ki jih anketiranec po navadi potrebuje ob kakšni večji življenjski spremembi (npr. ob selitvi, iskanju nove službe);
- emocionalna opora je pomoč ob večjih ali manjših življenjskih krizah (npr. smrti bližnjega, ločitvi, težavah v družini ali na delovnem mestu);
- druženje, ki predstavlja socialno oporo v obliki neformalnega občasnega druženja (npr. izleti, obiskovanje, kino)« .

Niso pomembne le socialne mreže posameznikov, katerih namen je predvsem druženje, potrebno se je poglobiti in osredotočiti na vrsto socialne opore, ki jo socialne mreže nudijo posamezniku. Socialna opora vključuje občutek pripadnosti, povezanosti, značilnosti samih skupin, posameznika in odnosov. Socialna opora je kompleksen večrazsežnosten pojem. V sami literaturi obstaja več vrst teoretičnih modelov, ki poudarjajo različne vrste socialnih opor (Kogovšek 2001, 36).

»Teoretični koncepti socialne opore (npr. Weiss, 1974; Thoits, 1985) so se najprej pojavili v psihologiji in so poudarjali vpliv medosebnih odnosov na posameznikovo psihično počutje. Vsebina medosebnih odnosov naj bi preprečevala osamljenost, zagotavljala občutek varnosti, socialno integracijo, občutek pripadnosti in podobno« (Hlebec 2001, 64).

Na primer Weiss (v Sarason in drugi 1983, 5) opredeli šest vrst socialne opore oz. odnosov, ki zagotavljajo te vrste opore s poudarkom na emocionalni opori. Socialna opora je zelo pomembna, »saj se nekatere potrebe za vzdrževanje psihičnega zdravja lahko zadovoljijo le v socialnih odnosih. Vsaka od posameznih vrst socialne opore predpostavlja specializiran odnos« (Weiss v Sarason in drugi 1983, 5). Ti odnosi so pripadnost, socialna integracija, priložnost za to, da posameznik poskrbi za nekoga drugega, vzdrževanje občutka vrednosti in kompetentnosti v neki socialni vlogi, občutek zanesljivega zavezištva ter vodstvo oz. usmerjanje.

Bolj striktno pa Thoits (1985, 51–72) pojmuje socialno oporo kot skupino funkcij, katerih namen je pomoč in ki jih izvajajo pomembni drugi. Loči tri vrste socialne opore, in sicer socioemocionalno oporo, kjer tisti, ki nudijo oporo, izkazujejo ljubezen, skrb, empatijo, razvije se občutek vrednosti, samozavesti in skupinske pripadnosti.

Naslednja je instrumentalna oz. materialna opora, kjer se zagotavljajo materialne usluge, ki posamezniku pomagajo pri izpolnjevanju vsakdanjih obveznosti in dolžnosti, gospodinjskih opravil in obveznosti, povezane s službo. Zadnja pa je informacijska opora, kjer gre za sporočanje stališč in dejstev, ki so relevantne za posameznikovo trenutno situacijo. Trdi tudi, da je učinkovita socialna opora sestavljena iz emocionalne socialne opore, ki jo zagotavljajo pomembni drugi, torej je emocionalna opora najpomembnejša, saj psihološke motnje in slabo počutje v glavnem izvirajo iz neželenih emocionalnih stanj. Emocionalna opora sama po sebi ni pomembna, pomembne so regulirane socialne interakcije (v katerih poteka izmenjava emocionalne opore) s pomembnimi drugimi. Posameznikovi socialni stiki so vir psihološke blaginje, njihovo pomanjkanje pa kaže na socialno izolacijo.

»Socialna opora je dinamični proces transakcije med posameznikom in njegovim omrežjem, ki poteka v nekem socialnem kontekstu« Vaux (1988, 28–29). Veliko pa je odvisno od velikosti in sestave omrežja ter značilnosti interakcij. Vaux (1988, 28–29) predlaga tri dimenzije socialne opore; viri socialne opore (del socialnega omrežja, od katerega posameznik prejme pomoč in oporo), oblike socialne opore (dejanja z namenom pomoči posamezniku) in posameznikova subjektivna zaznava oziroma ocena virov in oblik socialne opore (zadovoljstvo z oporo). »Te tri elemente pa povezuje kompleksna dinamika procesov izmenjave in komuniciranja med posameznikom in njegovim socialnim okoljem« Vaux (1988, 28–29). Tako ločimo dejansko socialno oporo, torej kar posameznik dejansko dobi, in percepcijo socialne opore, torej kako posameznik dejanja interpretira.

Wellman in drugi (1988) so analizirali tesno povezana bližnja egocentrična omrežja, v katerih je prisotnih pet opor: emocionalna,

večje in manjše usluge, finančna pomoč in druženje. Trdi, da je tip socialne opore običajno povezan s specifično relacijo in ne demografskimi značilnostmi akterjev. Tako so tesni odnosi najpogostejši vir emocionalne opore, ta običajno poteka med starši in odraslimi otroki. Ženske nudijo več vrst opore kot moški, vendar pa v glavnem nudijo emocionalno oporo. Razvidna je tradicionalna delitev na ženske in moške vloge, torej ženske kot bolj čustvene, ki izražajo toplino, skrb za druge, empatijo. Sama sestava in velikost omrežja se spreminjata s starostjo. Znano je, da se od neposredne družine (partner in otroci) pričakuje določena opora, predvsem emocionalna opora in osebna nega, tu so značilni pogosti kontakti, moralna opora, reševanje najrazličnejših problemov. Emocionalna opora se pričakuje tudi od bratov, sester, s katerimi imamo redne kontakte in prijazen odnos.

Wellman in drugi (1996) so podrobneje raziskali tudi vlogo on-line¹ komunikacij in računalniško podprtih socialnih omrežij. Po njih je večina on-line stikov:

- med ljudmi, ki se videvajo in živijo v bližini;
- uporabljenih za ohranjanje močnih vezi med ljudmi, ki se se zelo dobro poznajo;
- uporabljenih za učinkovito in poceni komunikacijo z oddaljenim sorodstvom in prijatelji;
- povečati število in raznolikost šibkih vezi;
- med ljudmi, ki imajo bolj skupne interese kot pa družbene značilnosti.

Cohen in Wills (1985) poudarita štiri najpomembnejše dimenzije socialne opore, ki so bile uporabljene v večini empiričnih študij o omrežjih socialne opore:

¹ On-line: razpoložljiv oz. omogočen preko računalnika ali telekomunikacijskega sistema.

- informacijska opora, ki predstavlja pomoč pri definiranju in soočanju s problematičnimi dogodki, imenujemo jo tudi svetovalna opora, ocenitvena opora in miselno vodstvo. Naslednja opora je
- instrumentalna opora je oskrba s finančno pomočjo, materialno oporo in potrebno pomočjo. Sledi
- druženje, ki predstavlja preživljanje prostega časa z drugimi. Imenujemo jo tudi opora razširitve (*diffuse support*) in pripadnosti. Zadnja je
- čustvena opora, ki nam poda informacijo, da je posameznik cenjen in sprejet. Dobro mnenje o samem sebi pridobijo posamezniki s komunikacijo, da so cenjeni in sprejeti zaradi njihove osebne vrednosti ne glede na osebne napake. To oporo lahko pojmujeemo tudi kot emocionalno ali oporo bližine.

Emocionalno oporo so malo drugače definirali Burt (1984) ter Bailey in Marsden (1999). Po njih se emocionalna opora nanaša na oporo, ki je ponujena preko pogovora o pomembnih osebnih stvareh (v Hlebec 1992).

V nadaljevanju se bomo osredotočili na dve vrsti socialnih opor, in sicer na emocionalno oporo in druženje. Ti dve opori bomo na podlagi generatorja imen² uporabili za raziskavo socialnih omrežij uporabnikov interneta.

² Anketno vprašanje, ki služi za povpraševanje po alterjih oz. članih različnih omrežij opor.

2.1 EMOCIONALNA OPORA IN DRUŽENJE

Emocionalno razsežnost socialne opore so poudarjale predvsem zgodnejše opredelitve socialne opore. Mnogi teoretiki socialne opore so poudarjali primarni pomen emocionalne opore, saj je najmočnejši pojasnjevalni dejavnik zmanjševanja stresa in njegovih posledic za dobro počutje in zdravje. Ključni element emocionalne opore so predstavljale pozitivne emocionalne funkcije (Vaux 1988).

V emocionalni opori sta pomembni navezanost in intimnost, v katerih posameznik pridobi občutek varnosti, zaupanja in pripadnosti. V takem odnosu lahko neposredno izražamo čustva in stališča ter se sproščeno počutimo. Oseba, ki ji primanjkuje intimnih stikov, doživlja čustveno osamljenost, ki lahko vodi v depresivnost. Tako vrsto odnosov zadovoljujejo trajni spolni partnerji in intimni prijatelji. Emocionalna opora tako vključuje izraze sprejemanja in spoštovanja (Hlebec in Kogovšek 2003).

Emocionalna opora je najpogosteje izmerjena z Burtovim (1984) generatorjem imen, ki se uporablja za nabor članov omrežja, s katerimi se ego pogovarja o pomembnih osebnih zadevah (Hlebec 2001, 66). Vendar pa je ta omejen na pet imen, torej anketiranec izbere le pet najpomembnejših članov omrežja.

»Emocionalno oporo navadno zagotavljajo osebe, ki so s posameznikom močno in intimno povezane. Ti odnosi so trajnejši in zato tudi manj variabilni« (Podreberšek 2005, 36).

Glede na demografske značilnosti nudijo emocionalno oporo večinoma ženske, tako moškim kot ženskam (Wellman in Wortley v Kogovšek, 2001, 81). To je povezano že s samo vzgojo iz otroštva, saj naj bi

bile ženske bolj dovzetne za nudenje take vrste opore, razumevajoče in nežne, medtem ko se od moških pričakuje moč in neodvisnost.

Emocionalna opora vsebuje informacijo o tem, da je posameznik sprejet in cenjen. Samozavest posameznika se omogoča s sporočanjem, da so sprejeti in cenjeni zaradi njihove osebne pomembnosti.

Druga opora, vključena v našo raziskavo, je druženje. Človek je po navadi družabno bitje in kot tak potrebuje stike z drugimi, ki so lahko bolj ali manj pogosti, številni ali zaupni. Druženje predstavlja socialno integracijo, ki jo nudijo odnosi z ljudmi, s katerimi nas vežejo skupna zanimanja, cilji, izkušnje, stališča ali okoliščine. To so lahko prijatelji, sodelavci ter različne interesne ali samopomočne skupine. Pomanjkanje vodi v socialno izolacijo. »Neformalno druženje zagotavlja občutek pripadnosti in izpolnjuje potrebo po socialnih stikih. Je preživljanje prostočasnih aktivnosti z drugimi« (Zemljič in Hlebec 2002, 203).

Hill (v Lamovec 1993, 202) je razlikoval med štirimi specifičnimi motivi, ki sestavljajo družabnost:

- *pozitivna stimulacija*, ki je povezana z medosebno bližino in občutkom vzajemnosti, naklonjenosti, pripadnosti, intimnosti, skratka z vsem, kar povečuje pozitivna čustva;
- *pozornost* in pohvale, ki se povezujejo s težnjo po odobravanju s strani oseb, ki so nam pomembne, ter z željo, biti spoštovan. Osnovni motiv je potrjevanje samospoštovanja;
- *emocionalna podpora*, ki se nanaša na blaženje in odstranjevanje negativnih čustev. Ta motiv je izrazit predvsem tedaj, ko posameznik doživlja stisko, frustracijo ali stres.

- *socialna primerjava* pa nam daje podatke o lastni učinkovitosti pri posameznih nalogah. Kadar objektivni podatki niso dostopni, nam drugi posredujejo mnenja, sodbe in stališča, na osnovi katerih lahko izgradimo sliko o sebi. Ta potreba je najbolj izrazita v nejasnih, dvoumnih situacijah in služi orientaciji.

Karen Rook (v Lamovec 1993, 203) je našla tri skupine učinkov družabništva:

1. Družabništvo predstavlja primarni vir zadovoljstva in povečuje kvalitetno življenje.
2. Prijetna družba razbremeni posameznika od učinkov manjših stresov.
3. Posredno zvišuje samospoštovanje. Ljudje, ki imajo veliko družabnikov, pridobijo status, v obratnem primeru pa jih doleti stigma. Dejstvo, da so drugi pripravljeni preživljati svoj čas z nami, nam zagotavlja, da smo vredni in zaželeni.

»Druženje pa lahko služi še drugim namenom npr. pridobivanju materialne koristi, vendar pa je tu druženje tu šele sekundarnega pomena« (Lamovec 2003, 202). Večini oseb je najbolj pomembna pozitivna stimulacija. Druženje predstavlja preživljanje prostega časa z drugimi, ki posamezniku daje notranje zadovoljstvo. V raziskavi omrežij socialne opore Ljubljancev v največji meri nudijo oporo neformalnega druženja prijatelji, sledijo sorodniki in nato partnerji (Kogovšek in drugi 2003, 195).

2.2 VIRI SOCIALNE OPORE

Vir socialne opore predstavlja posameznikovo socialno omrežje, na katerega se posameznik obrača po pomoč in podporo, ali ki mu sami

od sebe nudijo oporo. V svoji nalogi se bom naslonila na emocionalno oporo in druženje. Torej zanima me, kdo posamezniku predstavlja vir emocionalne opore in druženja. Po navadi spadajo v to omrežje ljudje, ki so posamezniku blizu, npr. prijatelji, družina, sodelavci, sosedje in podobno. Večinoma so ta omrežja relativno stabilna, tako po velikosti kot po sestavi razen v obdobju življenjskih prehodov ali večjih sprememb (Vaux 1988), ko se to omrežje lahko spremeni. Značilnosti omrežja opore (struktura, sestava, kakovost odnosov) vplivajo na zmožnost omrežja kot vira določene opore. Vir socialne opore najlažje opišemo z vprašanjem, kdo nam zagotavlja določeno vrsto socialne opore. V mojem primeru za obe vrsti opor (emocionalno in druženje) večinoma zagotavljajo oporo uporabnikom interneta prijatelji in sorodstvo.

»Številne raziskave so potrdile, da so najbližji odnosi pomembni za dobro počutje in zdravje in tudi obratno, da njihova izguba ali motnje znotraj njih negativno učinkujejo na počutje in zdravje. Najbližji ljudje po navadi zadovoljujejo potrebe različnih vrst opore« (Kogovšek 2001, 64). Na socialno oporo vplivajo tudi drugi dejavniki, kot so norme, vrednote, socialne vloge, stresne okoliščine ipd. »Pomemben dejavnik, kako posameznik vzdržuje in vzpostavlja svoje omrežje socialne opore, je izvorna družina, ki omogoča posamezniku varno izhodišče. Ponuja mu zgled opornih in drugih interakcij z drugimi ljudmi, priložnosti za stike in sankcionira stike z določenimi člani omrežja« (Kogovšek 2001, 70).

Da pa omrežje zagotovi doočeno oporo posamezniku, je v precejšnji meri odvisno od velikosti in sestave omrežja ter kakovosti odnosov znotraj njega. Posameznik se največkrat opre na ljudi, ki so mu blizu (družina, prijatelji). Gre predvsem za stike z ljudmi, ki živijo v posameznikovi bližini. Za to vrsto opore je tudi največkrat značilno,

da je emocionalne narave. Za emocionalno oporo in druženje je značilno, da se posameznik opira na ljudi, ki so mu blizu, ki živijo v bližini. Tu ne gre za oddaljene odnose, ampak za odnose, ki so posamezniku skoraj vedno na voljo, »gre za neposredne stike z ljudmi, ki živijo v posameznikovi bližini« (Vaux 1988, 61).

3 EGOCENTRIČNA OMREŽJA

Egocentrično omrežje je sestavljeno iz egov (angl. *ego*), ki predstavljajo začetni seznam enot in njegovih povezav z izbranimi člani omrežja, ki so njegovi alterji (angl. *alters*). Najprej analiziramo lastnosti egov, nato pa še lastnosti njegovih povezav s člani omrežja (Hlebec in Kogovšek 2006, 12). Zanima nas velikost egovega omrežja, torej število izbranih alterjev in lastnosti povezav do njegovih članov omrežja. S pomočjo analize ugotavljamo značilnosti posameznikovega egocentričnega omrežja, kar je namen našega raziskovanja.

Egocentričnemu omrežju pravimo tudi osebno omrežje egov in je družbeno omrežje ega. Posameznik je v centru tega omrežja, opazujejo pa se njegove relacije do članov, ki jih posameznik sam zaznava kot njegovo osebno omrežje. Omrežje je torej sestavljeno iz centra (iz ega) in seznama njegovih alterjev, ki so z njim povezani na podlagi določenih vezi. Alterji se lahko medsebojno poznajo, ni pa nujno. Vezi z alterjem so lahko močne ali šibke, odvisno od vloge, ki jo alterji igrajo, in opore, ki jo nudijo (Wasserman in Faust 1994).

Nekatere značilnosti omrežij so zelo pomembne (velikost omrežja, gostota, moč vezi, sestava). Te značilnosti nam veliko povejo o samem omrežju (Hlebec in Kogovšek 2003, 115). Z velikostjo

omrežja določimo število oseb, ki posamezniku nudijo določeno vrsto opore, izvemo število povezav, ki jih ima ego do svojih alterjev. Gostoto omrežja opazujemo s številom vseh možnih povezav med osebami v določenem omrežju. Bolj gosta omrežja so navadno manjša, člani se medsebojno dobro poznajo in so tesno povezani (Vaux v Hlebec in Kogovšek 2003, 115). Opazovati moramo tako šibke kot močne vezi, saj so oboje pomembne za zagotavljanje določene vrste opore. V tem primeru je pomembna osebna bližina in pomembnost akterja za zagotavljanje opore. Sestavo omrežja opazujemo glede na odnose egov do njegovih alterjev (egovo omrežje lahko sestavljajo npr. družinski člani, sorodniki, prijatelji, sodelavci itd.). Sestava posameznikovega omrežja je odvisna od socialne opore, ki jo ti alterji nudijo.

Najpogosteje uporabljeni pristopi po Van der Poelu (v Hlebec in Kogovšek 2006, 39) so pristop interakcije, pristop izmenjave, čustven pristop in pristop odnosov. Ti pristopi določajo način izbire članov lokalnega omrežja v generatorju imen in vsebino relacij. Generator imen že sam izmeri vsebino relacije. Nato pa izmerimo še formalne značilnosti, kot so pogostost stikov, starost stikov, geografska oddaljenost, moč relacije in kakovost ali vrednotenje relacij. Pristop izmenjave je posebej primeren za merjenje socialne opore.

V diplomski nalogi je analizirano egocentrično omrežje uporabnikov interneta. V egocentričnem omrežju izmerimo relacije med egi in alterji tako, da naključnemu vzorcu egov določimo generator imen³. Tako dobimo seznam alterjev, ki egu ponujajo določeno vrsto opore. Z dodatnimi vprašanji pridobimo še značilnosti omrežja (velikost,

³ Najbolj znan in pogosto uporabljen je Burtov (1984) generator imen, s katerim dobimo člane omrežja, s katerimi se anketiranec pogovarja o pomembnih osebnih zadevah (Bailey in Marsden, 1999).

sestavo, gostoto in homogenost). »Meje ego-centrične mreže določa izbrani, fokalni akter⁴. V mrežo so vključeni le tisti akterji in socialne vezi med njimi, ki so s strani fokalnega akterja prepoznani, kot prisotni v mreži« (Iglič 1988, 83).

»S posamezno ego-centrično mrežo je popisan le del vezi, ki povezujejo fokalnega akterja z vsemi akterji v njegovem okolju. Kateri del vezi bo vključen v mrežo, je odvisno od izbranega generatorja imen. Za posameznega akterja velja, da ga lahko s fokalnim akterjem povezujejo vezi z različnimi vsebinami in je v tem primeru vez multipleksna« (Iglič 1988, 83). Ker smo uporabili za vsakega anketiranca le en generator imen, smo kreirali za vsakega anketiranca eno egocentrično mrežo. »Če bi v en generator imen vključili več razsežnosti socialne opore, jih kasneje ne bi mogli več ločiti med sabo« (Podreberšek 2005, 36). Z vsebino generatorja določimo, kakšno omrežje bomo izmerili in kakšne bodo meje.

Opišemo jih lahko na podlagi dveh lastnosti: velikosti in sestave, opazujemo pa jih glede na osebne značilnosti anketirancev.

Večja omrežja so v prednosti pred manjšimi glede na raznolikost in dostopnost njenih članov. »Imeti večje omrežje tudi pomeni večjo razpršenost potencialne obremenjenosti zaradi pomoči in torej manjšo verjetnost, da bo kateri koli odnos zaradi pomoči preveč obremenjen« (Hlebec in Kogovšek 2003, 115). Poleg velikosti so pomembni dejavniki še gostota in sestava omrežja. Gostota lahko učinkuje negativno ali pozitivno, odvisno od situacije, v kateri je posamezniku zagotovljena določena opora. Ne smemo pa zanemariti kakovosti odnosov, torej posameznikove percepcije kakovosti

⁴ Anketiranec oz. ego.

interakcij, saj le tako lahko ugotovimo dejansko učinkovitost socialne opore.

Zanimanje za raziskovanje socialnih omrežij se je z razmahom interneta še povečalo, saj se je sklepalo, da ko računalnik poveže skupino ljudi, predstavlja družbeno omrežje (Choi in Danowski v Hlebec in drugi 2006). S pomočjo interneta naj bi ohranjali redne stike z že obstoječim omrežjem (Wellman in drugi v Hlebec in drugi 2006, 10). Internet naj bi omogočal večja omrežja in možnost pogostejših srečanj in dostop do več informacij. Putnam (v Hlebec in drugi 2006, 11) pa je prepričan, da virtualne povezave niso dovolj bogate in močne in so manj dragocene od neposrednih. Tudi Lee in Zhu (v Hlebec in drugi 2006, 11) menita, da je internet namenjen le za prostočasovne aktivnosti. Veliko empiričnih raziskovanj podpira pesimistični pogled v smislu velikosti in strukture. Kraut in drugi, Nie in Erbring (v Hlebec in drugi 2006, 11) so ugotovili, da uporabniki interneta posvečajo manj časa družbenim kontaktom. Po Uslanerju (v Hlebec in drugi 2006, 11) internet niti ne uničuje niti ne kreira družbenega kapitala. Je le prisoten.

Raziskava omrežja socialne opore prebivalstva Slovenije v letu 2002 (Hlebec in drugi 2006) se je osredotočila na uporabnike in neuporabnike interneta. Več kot polovica (56 %) je internet uporabljala dnevno. Razlike v velikosti omrežij so bile statistično značilne. Uporabniki interneta so imeli v omrežju povprečno 6,60 alterjev, neuporabniki pa 6,34 alterjev. Uporaba interneta ni bistveno vplivala na velikost omrežja. Razlike so se kazale v strukturi omrežja. Neuporabniki interneta so imeli v svojem omrežju osebe, ki so jim zelo blizu, uporabniki pa so imeli v svoje omrežje vključene še ostale osebe, s katerimi nimajo močnih vezi. Stiki v omrežju pa so bili pogostejši pri uporabnikih interneta.

Naloga se nadaljuje z empiričnim delom, kjer sta predstavljeni anketni vprašanji, hipoteze in metodologija z rezultati.

4 ANKETNI VPRAŠANJI

V spletni anketi RIS 2001 so bili anketiranci naključno razdeljeni v štiri skupine. Vsaka skupina je prejela en generator imen, zato je bil vsak anketiranec vključen le v eno skupino opore. Za generiranje imen alterjev, ki nudijo anketirancem emocionalno oporo, je bilo postavljeno anketno vprašanje:

Včasih se o pomembnih osebnih stvareh pogovorite z drugimi ljudmi, na primer, če imate težave na delovnem mestu, pri študiju, s partnerjem, starši in podobno. S kom se torej običajno pogovarjate o osebnih stvareh, ki so za Vas pomembne?

Za generiranje imen alterjev, ki anketirancem nudijo oporo druženja pa je bilo postavljeno naslednje vprašanje:

Včasih se družite z drugimi ljudmi, na primer jih obiščete (ali oni obiščejo vas), greste skupaj na izlet ali na večerjo, v kino in podobno. Kdo so ljudje, ki s katerimi se običajno družite?

Anketiranci so imeli možnost zapisati do 30 imen oseb, ki jim nudijo izbrano vrsto opore. V nadaljevanju se je anketirance spraševalo o lastnostih in odnosu do navedenih oseb.

4.1 HIPOTEZE

Hipoteze sem postavila na podlagi teoretičnih izhodišč na tem področju in pričakovanih rezultatov. Zanimajo nas razlike v omrežju, ki zagotavlja druženje, in omrežju, ki zagotavlja emocionalno oporo. Predstavljenih je 5 hipotez, ki jih bom v nadaljevanju testirala na podatkih iz spletne ankete RIS 2001.

H1: »Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki so nam osebno blizu.«

H2: »Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki jih poznamo dlje časa.«

H3: »Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji ženskega spola.«

H4: »Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki so bolj pomembni v našem življenju.«

H5: »Druženje v večji meri nudijo alterji, s katerimi smo v rednem kontaktu.«

5 METODOLOGIJA

Podatki za to raziskavo so bili zbrani v letu 2001 s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika v okviru projekta RIS (Raba interneta v Sloveniji). Ciljna skupina so bili uporabniki interneta. Anketiranje je potekalo s samoizbiro, kjer se je anketiranec brez nagovarjanja odločil za sodelovanje. Vsebina in struktura sta bili kompleksnejši kot v letu 1998. Podatki so bili vneseni in obdelani v statističnem programu SPSS. Dobili smo bazo egov oz. anketirancev z njihovimi lastnostmi in bazo alterjev (članov omrežja), ki anketirancem nudijo določeno vrsto socialne opore. Z agregiranjem baze alterjev smo v bazi egov dobili nove spremenljivke, ki so vsebovale lastnosti egovih alterjev. Na ta način smo v nadaljevanju lahko opravili analizo egocentričnih omrežij egov, tako da smo analizirali lastnosti alterjev in vezi med egom in njegovimi alterji ter jih primerjali glede na oporo, ki jo alterji nudijo. Z analizo smo primerjali emocionalno oporo in druženje uporabnikov interneta in tako dobili značilnosti omrežij.

5.1 OPIS VZORCA

Na raziskavo se je odzvalo več kot 14.400 anketirancev. Vprašanja o socialni opori so bila vključena v sklop medosebnih odnosov. Na ta sklop je odgovorilo 1009 anketirancev. Anketiranci so bili naključno razdeljeni v štiri skupine. Vsaka skupina je dobila svoj generator imen, tako da je bila za vsakega anketiranca izmerjena le ena vrsta socialne opore. V nadaljevanju se bom osredotočila na dve vrsti opor, in sicer na emocionalno oporo in druženje. Preostali opori sta materialna in informacijska opora.

5.1.1 DEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI ANKETIRANCEV

Na anketo so se odzvali večinoma mladi anketiranci, stari do 25 let (41 %), nekaj manj je bilo anketirancev starih med 26 in 40 let (37,4 %), najmanj pa je bilo anketirancev starih nad 41 let (20,5 %). Starost smo rekodirali v tri skupine, ki nam kažejo aktivnosti anketiranca. V prvi skupini so mladi anketiranci, ki se večinoma izobražujejo, so polni energije in imajo dovolj prostega časa, v drugi skupini so anketiranci, ki so večinoma polno zaposleni in aktivni, v tretji skupini pa so anketiranci, ki se počasi umirjajo.

Po izobrazbi so anketiranci v večini končali srednjo šolo (37,6 %), malo manj je anketirancev, ki imajo univerzitetno izobrazbo (20,6 %), 10,8 % anketirancev imajo višjo izobrazbo, nekaj anketirancev pa se še izobražuje (14,3 %).

Na anketo so večinoma odgovarjale ženske (55,4 %), moških je bilo 44,6 %. Možno je, da je bil ta sklop vprašanj bolj zanimiv za ženske kot za moške.

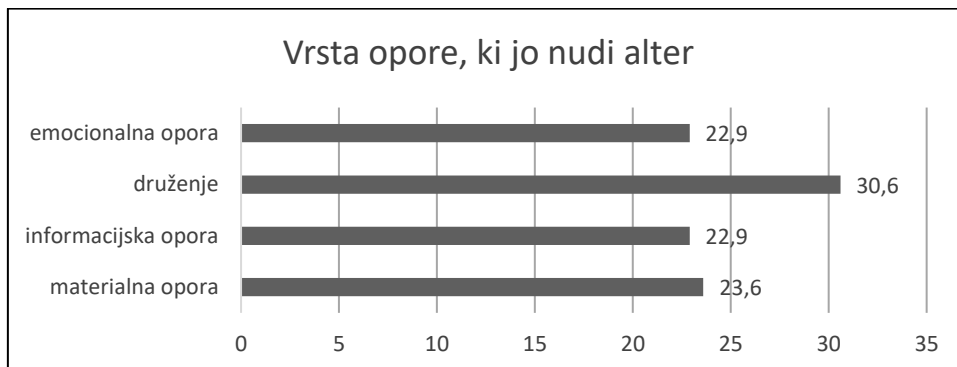
Anketiranci v tej raziskavi so intenzivnejši uporabniki interneta, ki internet uporabljajo večkrat dnevno (57,2 %). Za njimi sledijo anketiranci, ki uporabljajo internet skoraj vsak dan (27,7 %).

5.2 REZULTATI

S statističnim programom SPSS smo najprej v bazi alterjev preverili, kakšni so deleži alterjev, ki nudijo določeno vrsto socialne opore. Anketiranci so navedli skupaj 7072 alterjev, ki nudijo določeno vrsto socialne opore. Največ alterjev (30,6 %) nudi druženje, sledi

materialna opora, ki jo nudi 23,6 % alterjev, emocionalna in informacijska opora pa imata enak delež alterjev, in sicer 22,9 %.

Graf 5.1: Delež alterjev, ki nudijo določeno socialno oporo.

V nadaljevanju smo se osredotočili na dve vrsti socialnih opor, in sicer na druženje ter na emocionalno oporo. Hipoteze iz teoretičnega dela smo analizirali glede na neodvisne spremenljivke. Zaradi večje preglednosti in lažje primerjave so v posamezne tabele vključene vse štiri vrste socialnih opor, poudarek pa je na primerjavi alterjev, ki nudijo emocionalno oporo in alterji, ki nudijo druženje.

Ključno vprašanje za nabor alterjev, ki nudijo emocionalno oporo, se je glasilo:

Včasih se o pomembnih osebnih stvareh pogovorite z drugimi ljudmi, na primer, če imate težave na delovnem mestu, pri študiju, s partnerjem, starši in podobno. S kom se torej običajno pogovarjate o osebnih stvareh, ki so za Vas pomembne?

Ključno vprašanje za nabor alterjev, ki nudijo druženje pa se je glasilo:

Včasih se družite z drugimi ljudmi, na primer jih obiščete (ali oni obiščejo vas), greste skupaj na izlet ali na večerjo, v kino in podobno. Kdo so ljudje, ki s katerimi se običajno družite?

Alterji so imeli možnost napisati do 30 alterjev, ki jim nudijo določeno vrsto opore. V nadaljevanju pa se je anketirance spraševalo še po lastnostih alterjev. Anketiranci so navedli najmanj enega akterja, ki jim nudi socialno oporo ter največ 29 akterjev. V povprečju ima 249 anketirancev le 6,60 akterjev, ki jim nudijo emocionalno oporo, 221 anketirancev pa ima v povprečju 9,96 akterjev, ki jim nudijo druženje. Omrežja anketirancev, ki jim akterji nudijo druženje, so največja, medtem ko so omrežja anketirancev, katerim akterji nudijo emocionalno oporo najmanjša.

Tabela 5.1: Primerjava velikosti omrežja po različnih socialnih oporah.

Socialna opora uporabnikov interneta	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
velikost omrežja	materialna opora	246	7,02	6,011	,383
	informacijska opora	250	6,64	5,872	,371
	druženje	221	9,96	8,191	,551
	emocionalna opora	249	6,60	5,578	,353

Za testiranje hipotez smo uporabili Independent T-test, primerjali pa smo razlike v povprečjih med skupino alterjev, ki nudijo emocionalno oporo in skupino alterjev, ki nudi druženje.

Hipoteza 1: Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki so nam osebno blizu.

Za testiranje te hipoteze je bilo uporabljeno anketno vprašanje, kako blizu se anketiranci čutijo alterju. Anketiranci so svoje odgovore ocenili na lestvici od 1 do 5, kjer je odgovor 1 pomenil, da se alterju ne čutijo blizu, 5 pa, da se alterju čutijo zelo blizu. Analiza je pokazala, da se anketiranci čutijo blizu alterjem, ki jim nudijo emocionalno oporo, ter srednje blizu alterjem, ki nudijo druženje.

Independent T-test je pokazal statistično značilno razliko med povprečji, zato te hipoteze ne zavrnamo.

Tabela 5.2: Primerjava bližine med oporama.

Razlika med oporama		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	T-Test
Kako blizu se čutite tej osebi?	emocionalna opora	1617	3,75	1,115	0,028	***
	druženje	2147	3,30	1,226	0,026	

Hipoteza 2: Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki jih poznamo dlje časa.

Za testiranje te hipoteze je bilo uporabljeno anketno vprašanje o dolžini poznanstva alterja. Izkazalo se je, da emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki jih poznamo dlje časa. Anketiranci v povprečju poznajo alterje, ki jim nudijo emocionalno oporo, 12,95 let, medtem ko je dolžina poznanstva v opori druženja krajša, in sicer 10,61 let.

Independent T-test je pokazal statistično značilno razliko med dolžino poznanstva alterjev, ki nudijo emocionalno oporo in dolžino poznanstva alterjev, ki nudijo druženje, zato te hipoteze ne zavrnamo.

Tabela 5.3: Primerjava dolžine poznanstva med oporama.

Razlika med oporama		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	T-Test
Kako dolgo poznaš to osebo?	emocionalna opora	1399	12,95	10,687	,286	***
	druženje	1841	10,61	9,404	,219	

Hipoteza 3: Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji ženskega spola.

Za testiranje te hipoteze je bilo uporabljeno anketno vprašanje o spolu alterja. Analiza je pokazala, da emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji ženskega spola. Delež žensk, ki nudijo emocionalno oporo, je višji od deleža žensk, ki nudijo druženje. Independent T-test je pokazal statistično značilno razliko med povprečji, zato te hipoteze ne zavrnamo.

Tabela 5.4: Primerjava spola alterjev med oporami.

Razlika oporami med		N	Spol	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	T-Test
Spol te osebe?	emocionalna opora	1575	moški	39,91	25,97	1,65	***
			ženski	60,09			
	druženje	2088	moški	44,27	24,62	1,66	
			ženski	55,73			

Hipoteza 4: Emocionalno oporo v večji meri nudijo alterji, ki so bolj pomembni v našem življenju.

Za testiranje te hipoteze je bilo uporabljeno anketno vprašanje, kako pomemben je alter v življenju anketiranca. Anketiranci so svoje odgovore ocenili na lestvici od 1 do 5, kjer je odgovor 1 pomenil, da alter ni pomemben v življenju anketiranca, 5 pa, da je alter zelo pomemben v življenju anketiranca.

Analiza je pokazala, da so v povprečju alterji, ki nudijo emocionalno oporo, pomembnejši v življenju anketirancev kot pa alterji, ki nudijo oporo druženja. Independent T-test, s katerim smo testirali to hipotezo, je pokazal statistično značilno razliko med povprečji, zato te hipoteze ne zavrnamo.

Tabela 5.5: Primerjava pomembnosti alterja med oporama.

Razlika med oporama		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	T-Test
Kako pomembna je ta oseba v vašem življenju?	emocionalna opora	1617	3,75	1,115	0,028	***
	druženje	2147	3,30	1,226	0,026	

Hipoteza 5: Druženje v večji meri nudijo alterji, s katerimi smo v rednem kontaktu.

Za testiranje te hipoteze sta bili uporabljeni anketni vprašanja o pogostosti osebnih in telefonskih stikov z alterjem. Analiza je pokazala, da je pogostost osebnih stikov z alterji, ki nudijo druženje nekajkrat mesečna, z alterji, ki nudijo emocionalno oporo pa nekajkrat tedenska. Pogostost telefonskih stikov z alterji, ki nudijo druženje, je v povprečju nekajkrat mesečna, z alterji, ki nudijo emocionalno oporo pa nekajkrat tedenska do nekajkrat mesečna. Izkazalo se je, da imajo anketiranci pogostejše osebne in telefonske stike z alterji, ki nudijo emocionalno oporo, kot pa z alterji, ki nudijo druženje. Independent T-test je pokazal statistično značilno razliko med povprečji, zato te hipoteze ne zavrnamo.

Tabela 5.6: Primerjava pogostosti stikov med oporama.

Razlika med oporama		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	T-Test
Pogostost stika osebno?	emocionalna opora	1602	2,44	1,365	0,034	***
	druženje	2154	2,81	1,380	0,03	
Pogostost stika preko telefona?	emocionalna opora	1482	2,59	1,360	0,035	***
	druženje	1979	3,18	1,472	0,033	

Statistična analiza med oporama glede na odnos do alterja nam pokaže statistično značilne razlike pri prijateljih, ki v večji meri nudijo

oporo druženja, ter pri svetovalcih in partnerjih, ki v večini nudijo emocionalno oporo. Največji delež alterjev, ki nudijo emocionalno oporo, predstavljajo svetovalci, največji delež alterjev, ki nudijo druženje pa predstavljajo prijatelji. S tem podpremo tudi zgornje hipoteze, saj so partnerji in svetovalci, ki nam nudijo emocionalno oporo za nas pomembni, so nam osebno blizu in jih poznamo dlje časa. S prijatelji, ki nam v večini nudijo oporo druženja, pa smo v rednih stikih.

6 SKLEP

Namen naloge je bilo ugotoviti značilnosti omrežij emocionalne opore in druženja ter njuna primerjava. Posamezniki se za posamezne vrste opore obračajo na različne vire opore. Zanimalo nas je, kakšne so omrežja anketirancev in kdo so ponudniki socialne opore.

Ugotovili smo, da imajo največja omrežja anketiranci, ki jim njihovi člani zagotavljajo druženje. V raziskavi so zajeti večinoma mladi anketiranci s srednješolsko izobrazbo, manj je tistih z univerzitetno izobrazbo, nekaj anketirancev pa se še izobražuje. Taki posamezniki so navadno dobro vpeti v družbo, saj se še iščejo in imajo posledično večja omrežja. Posameznik je družabno bitje, zato so v tem primeru prisotna največja omrežja. V takem omrežju je prisotno veliko povezav. Stiki z alterji so redni, pogosti, kar smo tudi ugotovili v svoji nalogi. Omrežja anketirancev, ki jim njihovi člani zagotavljajo emocionalno oporo, so manjša. Razlike v omrežjih so statistično značilne. Omrežja emocionalne opore so navadno gosta, saj se mnogokrat posamezniki medsebojno poznajo, gre za tesne povezave, posamezniki se čutijo osebno blizu alterjem. Ugotovili smo, da se posamezniki čutijo zelo blizu alterjem, ki so ponudniki emocionalne opore in srednje blizu alterjem, ki nudijo druženje. Bližina je izredno pomembna komponenta emocionalnega omrežja zaradi medsebojnega zaupanja pri nudenju te pomoči. Ravno tako je v omrežju emocionalne opore pomembna osebna bližina zaradi tesnih medsebojnih povezav. Bližina je značilna za manjša omrežja, ki so prisotna pri nudenju emocionalne opore. Velikega pomena pri nudenju emocionalne opore je dolžina poznanstva, saj se na podlagi dolgotrajnega poznanstva gradi zaupanje in bližina do te osebe. Pri druženju večji pomen pripisujemo vzdrževanju rednih kontaktov, saj

je posameznik družabno bitje, ki potrebuje redne stike z drugimi. To mu omogoča zadovoljstvo in povečuje kvaliteto življenja.

Podobno je tudi Dremljeva (2003, 159) ugotovila, da je povprečna velikost omrežja socialne opore posameznikov v Sloveniji največja v primeru druženja. Omrežju druženja sledi po velikosti omrežje emocionalne opore. Po strukturi omrežja oporo druženja v največji meri zagotavljajo prijatelji, ki so glavni vir, z veliko manjšim deležem sledijo sorodniki in partnerji. Emocionalno oporo v največji meri zagotavljajo partnerji, ki predstavljajo glavni vir opore, takoj za njimi sledijo z visokim deležem opore prijatelji in nato sorodniki ter drugi.

Med omrežjem emocionalne opore in druženjem dobimo statistično značilne razlike glede na odnos anketiranca do alterja. Prijatelji v večini nudijo oporo druženja, pri emocionalni opori pa predstavljajo velik delež opore prijatelji in svetovalci. Včasih se lažje obrnemo za emocionalno pomoč na prijatelje, ki nas poznajo ali pa poiščemo strokovno pomoč pri svetovalcu. Ker gre za mlajšo populacijo anketirancev, ni nujno, da so partnerji prisotni oz. močno vpeti v življenje posameznika.

Odnosi se v posameznih socialnih oporah razlikujejo, odvisno od posameznikovih potreb po opori. Tako so v omrežju emocionalne opore prisotni bolj intimni odnosi, odnosi, ki temeljijo na bližini, dolgem poznanstvu in zaupanju, omejeni na ožji krog svetovalcev, prijateljev in partnerjev. V opori druženja pa so prisotni razpršeni, družabni, prijateljski odnosi z rednimi kontakti in krajšim poznanstvom.

Družbeno ekonomske spremembe v Sloveniji so med obdobjema 1987 in 2002 vplivale na vire emocionalne opore, ki so se skrčili.

Najpomembnejše so postale intimne vezi v najožjih družbenih krogih (Šadl 2005). Skozi obdobje so ponudniki opore ostali isti, spremenila se je le pomembnost vezi. Tako lahko v današnjem času, predvsem zaradi pomanjkanja časa in zaupanja, pričakujemo ožjo intimnost pri emocionalni opori, v opori druženja pa bolj razpršene vezi.

LITERATURA

1. Bailey, Stefanie in Peter V. Marsden. 1999. Interpretation and interview context: examining the General Social Survey name generator using cognitive methods. *Social Networks* 21 (3): 287–309.
2. Bojnec, Bojan. 2009. *Druženje kot oblika socialne opore*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3. Cohen, Sheldon in Thomas A. Wills. 1985. Stress, social support, and the buffering hypothesis. *Psychological Bulletin* 98 (2): 310–357.
4. Dremelj, Polona. 2003. Sorodstvene vezi kot vir socialne opore posameznikov. *Družboslovne razprave* 19 (43): 149–170.
5. Ferligoj, Anuška in Tina Kogovšek. 2003. Merjenje egocentričnih omrežij socialne opore. *Družboslovne razprave* 19 (43): 127–148.
6. Hlebec, Valentina. 1992. *Merjenje v analizi omrežij*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
7. --- 2001. Meta-analiza zanesljivosti anketnega merjenja socialne opore v popolnih omrežjih. *Teorija in praksa* 38 (1): 63–76.
8. ---, Katja Lozar Manfreda in Vasja Vehovar. 2006. The social support networks of internet users. *New media & society* 8 (1): 9–32.
9. Hlebec, Valentina in Tina Kogovšek. 2006. *Merjenje socialnih omrežij*. Ljubljana: Študentska založba.
10. --- 2003. Konceptualizacija socialne opore. *Družboslovne razprave* 19 (43): 103–125.
11. Iglič, Hajdeja. 1988. Ego-centrične socialne mreže. *Družboslovne razprave* 5 (6): 82–93.

12. Kahn, Robert L. in Toni C. Antonucci. 1980. Convoys over the life course: attachment, roles and social support. *Life-Span Development and Behaviour* (3): 10–151.
13. Kogovšek, Tina. 2001. *Ocenjevanje zanesljivosti in veljavnosti merjenja značilnosti egocentričnih socialnih omrežij*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
14. ---, Valentina Hlebec, Polona Dremelj in Anuška Ferligoj. 2003. Omrežja socialne opore Ljubljančanov. *Družboslovne razprave* 29 (43): 183–204.
15. Lamovec, Tanja. 1993. Motivacija druženja; koncepti, izvori in dejavniki. *Anthropos* 5 (6): 200–213.
16. Manfreda, Katja Lozar, Vasja Vehovar in Valentina Hlebec. 2004. Collecting ego-centred network data via the Web. *Metodološki zvezki* 1 (2): 295–321.
17. Pintar, Špela. 2009. *Informacijska opora v hierarhičnem pristopu merjenja egocentričnih omrežij*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
18. Podreberšek, Petra. 2005. *Hierarhični pristop merjenja egocentričnih socialnih omrežij*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
19. Sarason, Irwin G., Henry M. Levine, Robert B. Basham in Barbara R. Sarason. 1983. Assessing social support: The social support questionnaire. *Journal of personality and social psychology* 44 (1): 127–139.
20. Šadl, Zdenka. 2005. Družbene spremembe, travmatične emocije in emocionalna opora. *Družboslovne razprave* 21 (49/50): 223–242.
21. Thoits, Peggy A. 1985. Social support and psychological well-being: Theoretical possibilities. *Social support: Theory, research and applications* (24): 51–72.

22. Vaux, Anthony. 1988. *Social support: Theory, Research, and Intervention*. New York: Praeger.
23. Wasserman, Stanley in Katherine Faust. 1994. *Social Network Analysis: Methods and Applications*. New York: Cambridge University Press.
24. Wellman, Barry in Stephen D. Berkowitz. 1988. ***Social structures: A network approach***. New York: Cambridge University Press. Dostopno prek: Google books.
25. Wellman, Barry, Janet Salaff, Dimitrina Dimitrova, Laura Garton, Milena Gulia in Caroline Haythornthwaite. 1996. Computer networks as social networks: Collaborative work, telework, and virtual community. *Annual review of sociology* (22): 213–238.
26. Zemljič, Barbara in Valentina Hlebec. 2001. Zanesljivost mer središčnosti in pomembnosti v socialnih omrežjih. *Družboslovne razprave* 27 (37–38): 191–212.

PRILOGE

Priloga A: Anketni vprašalnik NG3

SPLETNA ANKETA RIS 2001.

VPRAŠALNIK ZA OMREŽJA ZA 3. GENERATOR IMEN

2. N01A

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

3. N01B

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4. N01C

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

1. dobre
2. slabe

5. N01C1

Kako dobre?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "dobre volje", 5 pa "zelo dobre volje".

1 dobre volje	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5

6. N01C2

Kako slabe?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "slabe volje", 5 pa "zelo slabe volje".

Le risposte possibile sono: 1

slabe volje -- 2 -- 3 -- 4 -- 5

zelo slabe volje -- .

1 slabe volje	2	3	4	5 zelo slabe volje
1	2	3	4	5

7. N02

Na dobro počutje vsakega človeka do neke mere vplivajo odnosi, ki jih ima z drugimi ljudmi. Z naslednjo skupino vprašanj bi Vas radi povprašali o ljudeh, ki so za Vas pomembni. To so lahko sorodniki, prijatelji, sodelavci, svetovalci, sosede in tako naprej. .

8. V01

Najprej nam povejte, koliko ljudi osebno poznate. To pomeni, da ste z njimi že kdaj govorili in jih poznate po imenu.

Približno ocenite to število. .

.....

9. V02

Prosimo, opišite, na kakšen način ste prišli do prejšnje ocene o številu ljudi, ki jih osebno poznate. .

.....

.....

.....

.....

.....

10. N34

Včasih se družite z drugimi ljudmi, na primer jih obiščete (ali oni obiščejo vas), greste skupaj na izlet ali na večerjo, v kino in podobno. Kdo so ljudje, ki s katerimi se običajno družite?

Prosimo, v spodnje kvadratke vpišite imena teh oseb. Navedete lahko toliko imen kot želite, pomembno pa je, da vsako osebo vpišete v svoj kvadratik. Vrstni red navedenih oseb ni pomemben.

Oseba 1:	<input type="text"/>
Oseba 2:	<input type="text"/>
Oseba 3:	<input type="text"/>
Oseba 4:	<input type="text"/>
Oseba 5:	<input type="text"/>
Oseba 6:	<input type="text"/>
Oseba 7:	<input type="text"/>
Oseba 8:	<input type="text"/>
Oseba 9:	<input type="text"/>
Oseba 10:	<input type="text"/>
Oseba 11:	<input type="text"/>
Oseba 12:	<input type="text"/>
Oseba 13:	<input type="text"/>
Oseba 14:	<input type="text"/>
Oseba 15:	<input type="text"/>
Oseba 16:	<input type="text"/>
Oseba 17:	<input type="text"/>
Oseba 18:	<input type="text"/>
Oseba 19:	<input type="text"/>
Oseba 20:	<input type="text"/>
Oseba 21:	<input type="text"/>
Oseba 22:	<input type="text"/>
Oseba 23:	<input type="text"/>
Oseba 24:	<input type="text"/>
Oseba 25:	<input type="text"/>
Oseba 26:	<input type="text"/>
Oseba 27:	<input type="text"/>
Oseba 28:	<input type="text"/>
Oseba 29:	<input type="text"/>
Oseba 30:	<input type="text"/>

32. N36

Ali želite, da bi se lahko bolj zanesli na ljudi, ki ste jih navedli?

Le risposte possibile sono: sploh ne želim -- malo želim -- precej želim -- zelo želim -- .

1. sploh ne želim
2. malo želim
3. precej želim
4. zelo želim

33. N37

Ali želite, da bi imeli več oseb, na katere bi se lahko zanesli?

Le risposte possibile sono: sploh ne želim -- malo želim -- precej želim -- zelo želim -- .

1. sploh ne želim
2. malo želim
3. precej želim
4. zelo želim

34. N07B

Zdaj bi Vas radi podrobneje povprašali o osebah, ki ste jih imenovali, in Vašem odnosu do njih. Postavili vam bomo nekaj vprašanj za vsako osebo, ki ste jo prej imenovali. .

35. D01

Naslednjih 11 vprašanj se nanaša na osebo, ki ste jo imenovali "___N3401". Kako pogosto ste v stiku s to osebo ...?

	vsak dan	nekajkrat na teden	nekajkrat na mesec	približno enkrat na mesec	nekajkrat na leto	enkrat na leto ali manj
osebno	1	2	3	4	5	6
po telefonu	1	2	3	4	5	6
po pošti	1	2	3	4	5	6
po internetu	1	2	3	4	5	6

36. N3901

Kako blizu se čutite tej osebi?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "ni blizu", 5 pa "zelo blizu".

1. 1 ni blizu
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5 zelo blizu

37. N4001

Kako pomembna je ta oseba v Vašem življenju?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "ni pomembna", 5 pa "zelo pomembna".

1. 1 ni pomembna
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5 zelo pomembna

38. N4101

Kako pogosto Vas ta oseba spravi v slabo voljo?

1. nikoli
2. redko
3. včasih
4. pogosto

18. N4201

V kakšni vrsti odnosa ste s to osebo (na primer prijatelj, brat, sestra, sodelavec , itd.)?

Če je Vaš odnos s to osebo možno opisati na več načinov, lahko imenujete več teh vrst odnosa (na primer ista oseba je lahko hkrati sodelavec in prijatelj).

1. partner
2. oče ali mati
3. brat ali sestra
4. otrok
5. drug sorodnik
6. sodelavec
7. sočlan kakšne organizacije
8. sosed
9. prijatelj
10. svetovalec

11. drugo ... Opišite, kaj: a01x

19. N4301

Približno kako dolgo (v letih) poznate to osebo? .

.....

20. N4401

Kakšen je spol te osebe?

1. moški
2. ženski

21. N4301

Približno koliko let je stara ta oseba? Ali je približno Vaših let, mlajša ali starejša?

1. mlajša približno let a01xa

2. mojih let

3. starejša približno let a01xb

22. N4601

Približno kako daleč od Vas prebiva ta oseba, če bi se peljali z avtomobilom?

1. 0 minut

2. 15 minut ali manj

3. 15 do 30 minut

4. 30 do 60 minut

5. 1 uro ali več

23. N4701

Ali morda veste, kakšna je izobrazba te osebe?

1. nedokončana osnovna šola

2. dokončana osnovna šola

3. dokončana strokovna šola

4. dokončana srednja šola

5. višja ali visoka strokovna šola

6. visoka (univerzitetna) izobrazba

7. magisterij, specializacija, MBA

8. doktorat

9. šolanja še ni zaključil(a)

24. N4801

Ali je ta oseba ...?

1. poročena

2. ima izvenzakonskega partnerja(ko)

3. punco/fanta, s katero/im ne živi skupaj

4. samska

5. ovdovela

Priloga B: Anketni vprašalnik NG4

SPLETNA ANKETA RIS 2001.

VPRAŠALNIK ZA OMREŽJA ZA 4. GENERATOR IMEN

2. N01A

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

3. N01B

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4. N01C

Pred Vami je sklop vprašanj o Vaših odnosih z drugimi ljudmi.

Najprej pa nas zanima, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

1. dobre
2. slabe

5. N01C1

Kako dobre?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "dobre volje", 5 pa "zelo dobre volje".

1 dobre	2	3	4	5 zelo
------------	---	---	---	-----------

volje					dobre volje
1	2	3	4	5	

6. N01C2

Kako slabe?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "slabe volje", 5 pa "zelo slabe volje".

Le risposte possibile sono: 1

slabe volje -- 2 -- 3 -- 4 -- 5

zelo slabe volje -- .

1 slabe volje	2	3	4	5 zelo slabe volje
1	2	3	4	5

7. N02

Na dobro počutje vsakega človeka do neke mere vplivajo odnosi, ki jih ima z drugimi ljudmi. Z naslednjo skupino vprašanj bi Vas radi povprašali o ljudeh, ki so za Vas pomembni. To so lahko sorodniki, prijatelji, sodelavci, svetovalci, sosedge in tako naprej. .

8. V01

Najprej nam povejte, koliko ljudi osebno poznate. To pomeni, da ste z njimi že kdaj govorili in jih poznate po imenu.

Približno ocenite to število. .

.....

9. V02

Prosimo, opišite, na kakšen način ste prišli do prejšnje ocene o številu ljudi, ki jih osebno poznate. .

.....

.....

.....

.....

.....

10. N49

Včasih se o pomembnih osebnih stvareh pogovorite z drugimi ljudmi, na primer če imate težave na delovnem mestu, pri študiju, s partnerjem, starši in podobno. S kom se torej običajno pogovarjate o osebnih stvareh, ki so za Vas pomembne?

Prosimo, v spodnje kvadratke vpišite imena teh oseb. Navedete lahko toliko imen kot želite, pomembno pa je, da vsako osebo vpišete v svoj kvadrateg. Vrstni red navedenih oseb ni pomemben.

Oseba 1:

Oseba 2:

Oseba 3:

Oseba 4:

Oseba 5:

Oseba 6:

Oseba 7:

Oseba 8:

Oseba 9:

Oseba 10:

Oseba 11:

Oseba 12:

Oseba 13:

Oseba 14:

Oseba 15:

Oseba 16:

Oseba 17:

Oseba 18:

Oseba 19:

Oseba 20:

Oseba 21:

Oseba 22:

Oseba 23:

Oseba 24:

Oseba 25:

Oseba 26:

Oseba 27:

Oseba 28:

Oseba 29:

Oseba 30: .

32. N51

Ali želite, da bi se lahko bolj zanesli na ljudi, ki ste jih navedli?

Le risposte possibili sono: sploh ne želim -- malo želim -- precej želim -- zelo želim -- .

1. sploh ne želim
2. malo želim
3. precej želim
4. zelo želim

33. N52

Ali želite, da bi imeli več oseb, na katere bi se lahko zanesli?

Le risposte possibile sono: sploh ne želim -- malo želim -- precej želim -- zelo želim -- .

1. sploh ne želim
2. malo želim
3. precej želim
4. zelo želim

34. N07C

Zdaj bi Vas radi podrobneje povprašali o osebah, ki ste jih imenovali, in Vašem odnosu do njih. Postavili vam bomo nekaj vprašanj za vsako osebo, ki ste jo prej imenovali. .

35.C01

Naslednjih 11 vprašanj se nanaša na osebo, ki ste jo imenovali "___N4901". Kako pogosto ste v stiku s to osebo ...?

	vsak dan	nekajkrat na teden	nekajkrat na mesec	približno enkrat na mesec	nekajkrat na leto	enkrat na leto ali manj
osebno	1	2	3	4	5	6
po telefonu	1	2	3	4	5	6
po pošti	1	2	3	4	5	6
po internetu	1	2	3	4	5	6

36. N5401

Kako blizu se čutite tej osebi?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "ni blizu", 5 pa "zelo blizu".

1. 1 ni blizu
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5 zelo blizu

37. N5501

Kako pomembna je ta oseba v Vašem življenju?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "ni pomembna", 5 pa "zelo pomembna".

1. 1 ni pomembna
2. 2

3. 3
4. 4
5. 5 zelo pomembna

38. N5601

Kako pogosto Vas ta oseba spravi v slabo voljo?

1. nikoli
2. redko
3. včasih
4. pogosto

18. N5701

V kakšni vrsti odnosa ste s to osebo (na primer prijatelj, brat, sestra, sodelavec, itd.)?

Če je Vaš odnos s to osebo možno opisati na več načinov, lahko imenujete več teh vrst odnosa (na primer ista oseba je lahko hkrati sodelavec in prijatelj).

1. partner
2. oče ali mati
3. brat ali sestra
4. otrok
5. drug sorodnik
6. sodelavec
7. sočlan kakšne organizacije
8. sosed
9. prijatelj
10. svetovalec
11. drugo ... Opišite, kaj: a01x

19. N5801

Približno kako dolgo (v letih) poznate to osebo? .

.....

20. N5901

Kakšen je spol te osebe?

1. moški
2. ženski

21. N6001

Približno koliko let je stara ta oseba? Ali je približno Vaših let, mlajša ali starejša?

1. mlajša približno let a01xa
2. mojih let
3. starejša približno let a01xb

22. N6101

Približno kako daleč od Vas prebiva ta oseba, če bi se peljali z avtomobilom?

1. 0 minut
2. 15 minut ali manj
3. 15 do 30 minut
4. 30 do 60 minut
5. 1 uro ali več

23. N6201

Ali morda veste, kakšna je izobrazba te osebe?

1. nedokončana osnovna šola
2. dokončana osnovna šola
3. dokončana strokovna šola
4. dokončana srednja šola
5. višja ali visoka strokovna šola
6. visoka (univerzitetna) izobrazba
7. magisterij, specializacija, MBA
8. doktorat
9. šolanja še ni zaključil(a)

24. N6301

Ali je ta oseba ...?

1. poročena
2. ima izvenzakonskega partnerja(ko)
3. punco/fanta, s katero/im ne živi skupaj
4. samska
5. ovdovela

Priloga C: Statistična analiza

name generator

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid small services	262	25,9	26,0	26,0
Valid advice	257	25,4	25,5	51,4
Valid socializing	236	23,4	23,4	74,8
Valid discussing important personal matters	254	25,1	25,2	100,0
Total	1009	99,9	100,0	
Missing System	1	,1		
Total	1010	100,0		

starost_R

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1,00 (do 25 let)	424	42,0	42,1	42,1
Valid 2,00 (26–40 let)	377	37,3	37,4	79,5
Valid 3,00 (nad 41 let)	207	20,5	20,5	100,0
Total	1008	99,8	100,0	
Missing System	2	,2		
Total	1010	100,0		

Kakšna je Vaša najvišje dosežena izobrazba?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid nedokončana osnovna šola	8	,8	,8	,8
Valid dokončana osnovna šola	73	7,2	7,4	8,2
Valid dokončana poklicna ali strokovna šola	24	2,4	2,4	10,6
Valid dokončana srednja šola	373	36,9	37,6	48,2
Valid višja ali visoka strokovna šola	107	10,6	10,8	59,0
Valid visoka (univerzitetna) izobrazba	204	20,2	20,6	79,5
Valid magisterij, specializacija, MBA, doktorat	61	6,0	6,1	85,7
Valid šolanja še nisem zaključil(a)	142	14,1	14,3	100,0
Total	992	98,2	100,0	
Missing System	18	1,8		
Total	1010	100,0		

Vaš spol?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid moški	445	44,1	44,6	44,6
Valid ženski	553	54,8	55,4	100,0
Total	998	98,8	100,0	
Missing System	12	1,2		
Total	1010	100,0		

Kako pogosto uporabljate internet?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	večkrat dnevno	567	56,1	57,2	57,2
	skoraj vsak dan	275	27,2	27,7	84,9
	nekajkrat tedensko	116	11,5	11,7	96,6
	nekajkrat mesečno	28	2,8	2,8	99,4
	manj kot 1 krat na mesec	6	,6	,6	100,0
	Total	992	98,2	100,0	
Missing	System	18	1,8		
Total		1010	100,0		

Ng

št. Alterjev v opori		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	small services	1670	23,6	23,6	23,6
	advice	1616	22,9	22,9	46,5
	socializing	2164	30,6	30,6	77,1
	discussing imp. pers. matters	1622	22,9	22,9	100,0
	Total	7072	100,0	100,0	

Report

velikost omrežja

name generator	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error of Mean	Min	Max
small services	246	7,02	6,011	,383	1	29
advice	250	6,64	5,872	,371	1	29
socializing	221	9,96	8,191	,551	1	29
discussing important personal matters	249	6,60	5,578	,353	1	29
Total	966	7,49	6,573	,211	1	29

Report

How long do you know this person?

ng	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error of Mean
small services	1424	14,10	11,330	,300
advice	1416	13,95	10,591	,281
socializing	1841	10,61	9,404	,219
discussing imp. pers. matters	1399	12,95	10,687	,286
Total	6080	12,74	10,552	,135

Group Statistics

		ng	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Frequency of contacts	in person	socializing	2154	2,81	1,380	,030
	via telephone	discussing imp. pers. matters	1602	2,44	1,365	,034
How close do you feel to this person?	in person	socializing	1979	3,18	1,472	,033
	via telephone	discussing imp. pers. matters	1482	2,59	1,360	,035
How important is this person in your life?	in person	socializing	2147	3,30	1,226	,026
	via telephone	discussing imp. pers. matters	1617	3,75	1,115	,028

How often does this person annoy you?	socializing	2150	2,03	,899	,019
	discussing imp. pers. matters	1614	2,15	,910	,023
How long do you know this person?	socializing	1841	10,61	9,404	,219
	discussing imp. pers. matters	1399	12,95	10,687	,286
gender	socializing	2088	1,53	,499	,011
	discussing imp. pers. matters	1575	1,59	,493	,012
How old is this person?	socializing	1676	2,04	,746	,018
Is it about your age, younger or older?	discussing imp. pers. matters	1184	2,17	,698	,020
How far away lives this person (minutes of drive by car)	socializing	2139	2,75	1,274	,028
	discussing imp. pers. matters	1605	2,71	1,371	,034
Education of this person	socializing	2131	5,53	2,299	,050
	discussing imp. pers. matters	1568	5,05	2,122	,054
Marital status	socializing	2118	2,65	1,266	,028
	discussing imp. pers. matters	1595	2,59	1,308	,033
n_size	socializing	2164	8,79	7,134	,153
	discussing imp. pers. matters	1622	6,13	5,631	,140

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Frequency of contacts in person	Equal variances assumed	,272	,602	8,04	3754,00	,000	,364	,045	,276	,453
	Equal variances not assumed			8,05	3468,34	,000	,364	,045	,276	,453
Frequency of contacts via telephone	Equal variances assumed	13,384	,000	12,03	3459,00	,000	,589	,049	,493	,685
	Equal variances not assumed			12,16	3310,89	,000	,589	,048	,494	,684

How close do you feel to this person?	Equal variance assumed	24,198	,000	-11,73	3762,00	,000	-,456	,039	-,532	-,379
	Equal variance not assumed			-11,89	3632,13	,000	-,456	,038	-,531	-,380
How important is this person in your life?	Equal variance assumed	16,089	,000	-12,78	3764,00	,000	-,518	,040	-,597	-,438
	Equal variance not assumed			-12,94	3618,06	,000	-,518	,040	-,596	-,439
How often does this person annoy you?	Equal variance assumed	8,602	,003	-3,88	3762,00	,000	-,116	,030	-,174	-,057
	Equal variance not assumed			-3,88	3450,96	,000	-,116	,030	-,174	-,057
How long do you know this person?	Equal variance assumed	37,999	,000	-6,62	3238,00	,000	-2,343	,354	-	-1,649
	Equal variance not assumed			-6,51	2792,62	,000	-2,343	,360	3,037	-1,637
gender	Equal variance assumed	41,138	,000	-3,32	3661,00	,001	-,055	,017	-,088	-,023
	Equal variance not assumed			-3,33	3412,42	,001	-,055	,017	-,087	-,023
How old is this person?	Equal variance assumed	,149	,699	-4,67	2858,00	,000	-,129	,028	-,183	-,075
Is it about your age, younger or older?	Equal variance not assumed			-4,72	2647,68	,000	-,129	,027	-,182	-,075
How far away lives this person (minutes of drive by car)	Equal variance assumed	19,123	,000	1,05	3742,00	,293	,046	,043	-,040	,131
	Equal variance not assumed			1,04	3311,56	,299	,046	,044	-,040	,132
Education of this person	Equal variance assumed	33,859	,000	6,46	3697,00	,000	,478	,074	,333	,624
	Equal variance not assumed			6,54	3514,34	,000	,478	,073	,335	,622

Marital status	Equal variances assumed	9,087	,003	1,43	3711,00	,153	,061	,043	-,023	,144
	Equal variances not assumed			1,42	3372,57	,155	,061	,043	-,023	,145
n_size	Equal variances assumed	140,407	,000	12,39	3784,00	,000	2,658	,215	2,238	3,079
	Equal variances not assumed			12,81	3773,98	,000	2,658	,208	2,252	3,065

č

Group Statistics

name generator		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Partner %	socializing	102	17,67	19,746	1,955
	discussing important personal matters	152	26,22	20,897	1,695
Parents %	socializing	68	22,16	20,915	2,536
	discussing important personal matters	133	25,28	16,586	1,438
Siblings %	socializing	89	17,98	22,559	2,391
	discussing important personal matters	75	19,02	15,111	1,745
Chlid %	socializing	28	20,96	16,859	3,186
	discussing important personal matters	34	24,95	11,994	2,057
Relatives %	socializing	89	24,34	17,856	1,893
	discussing important personal matters	72	20,71	11,344	1,337
Co-worker %	socializing	81	25,59	19,122	2,125
	discussing important personal matters	102	28,85	17,963	1,779
Co-member %	socializing	41	24,97	23,551	3,678
	discussing important personal matters	26	29,86	22,809	4,473
Neighbor %	socializing	54	17,04	11,202	1,524
	discussing important personal matters	44	21,86	19,665	2,965
Friend %	socializing	195	65,68	27,824	1,993
	discussing important personal matters	213	60,02	24,342	1,668
Adviser %	socializing	38	20,39	18,149	2,944
	discussing important personal matters	37	44,13	28,524	4,689
Other %	socializing	40	14,48	10,491	1,659
	discussing important personal matters	10	28,34	33,275	10,522

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Diff.	Std. Error Diff.	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Partner %	Equal variances assumed	1,972	,161	-3,266	252	,001	-8,546	2,617	-13,700	-3,393
	Equal variances not assumed			-3,303	224,897	,001	-8,546	2,588	-13,645	-3,447
Parents %	Equal variances assumed	1,495	,223	-1,153	199	,250	-3,120	2,707	-8,459	2,218
	Equal variances not assumed			-1,070	111,177	,287	-3,120	2,916	-8,898	2,657
Siblings %	Equal variances assumed	1,506	,221	-,342	162	,733	-1,046	3,059	-7,086	4,993
	Equal variances not assumed			-,354	154,551	,724	-1,046	2,960	-6,894	4,801
Child %	Equal variances assumed	3,177	,080	-1,087	60	,281	-3,991	3,672	-11,336	3,354
	Equal variances not assumed			-1,052	47,454	,298	-3,991	3,792	-11,618	3,636
Relative %	Equal variances assumed	6,837	,010	1,497	159	,136	3,630	2,424	-1,158	8,418
	Equal variances not assumed			1,566	151,096	,119	3,630	2,317	-,949	8,208
Co-worker %	Equal variances assumed	,145	,704	-1,183	181	,238	-3,256	2,751	-8,684	2,173
	Equal variances not assumed			-1,175	166,603	,242	-3,256	2,771	-8,726	2,215
Co-member %	Equal variances assumed	,044	,835	-,838	65	,405	-4,890	5,833	-16,540	6,760

	Equal variance s not assumed			- ,844	54,626	,402	-4,890	5,791	- 16,497	6,718
Neighbor %	Equal variance s assumed	4,729	,032	- 1,524	96	,131	-4,821	3,163	- 11,099	1,457
	Equal variance s not assumed			- 1,446	65,054	,153	-4,821	3,334	- 11,479	1,837
Friend %	Equal variance s assumed	8,585	,004	2,189	406	,029	5,656	2,583	,578	10,734
	Equal variance s not assumed			2,177	387,166	,030	5,656	2,598	,547	10,765
Adviser %	Equal variance s assumed	12,601	,001	- 4,312	73	,000	-23,740	5,505	- 34,713	-12,768
	Equal variance s not assumed			- 4,288	60,786	,000	-23,740	5,537	- 34,813	-12,668
Other %	Equal variance s assumed	25,090	,000	- 2,274	48	,027	-13,859	6,093	- 26,110	-1,608
	Equal variance s not assumed			- 1,301	9,452	,224	-13,859	10,652	- 37,782	10,064